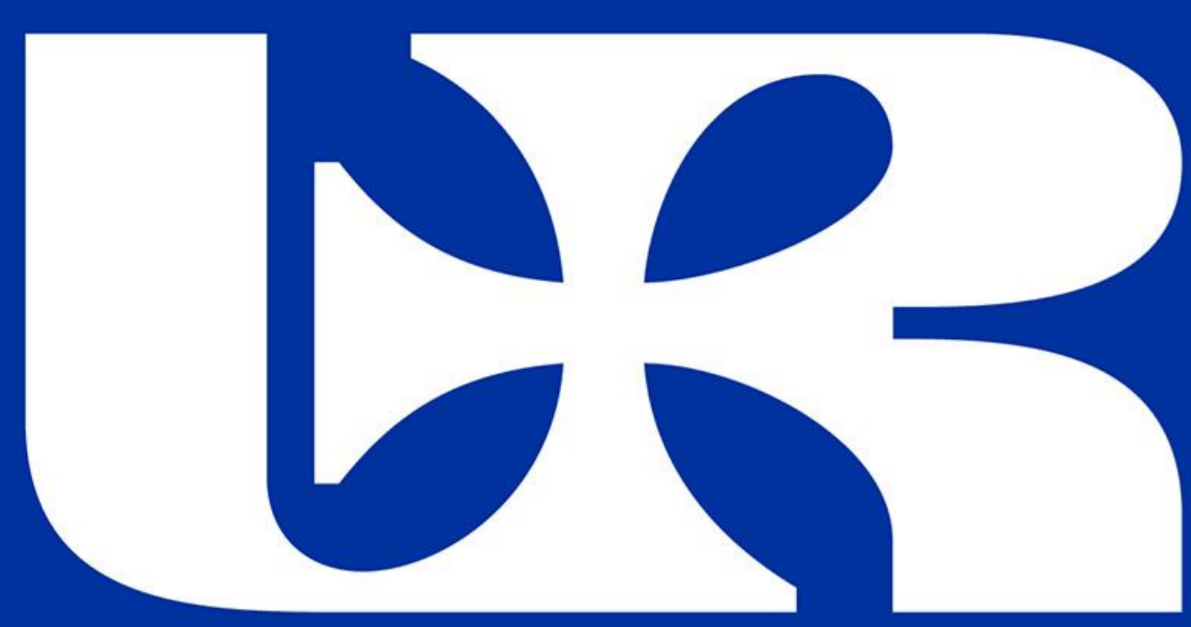

"Wpływ traumatycznych przeżyć z dzieciństwa jako czynnik predysponujący do rozwoju schizofrenii w przyszłości"

Marcelina Kozicka, Oliwia Krawczyk, Agata Wawrzyniak
SKN Histologiczne, Katedra Nauk Morfologicznych, Kolegium Nauk
Medycznych, Uniwersytet Rzeszowski
Opiekun naukowy: dr hab. n. wet. Agata Wawrzyniak, prof. UR

Etiologia schizofrenii dalej nie jest w pełni poznana ze względu na jej wieloczynnikowość. Odnalezienie czynników wyzwalających schizofrenię powinno być ważnym elementem leczenia tej jednostki chorobowej. Przeprowadzono szereg badań, które wskazują na duży związek rozwoju tej choroby z przemocą w okresie dzieciństwa.

Czynniki, które najmocniej wpływają na rozwój choroby w okresie dzieciństwa :

1. Zaniedbanie oraz brak opieki
2. Rozpad rodziny
3. Wykorzystanie seksualne
4. Matka spożywająca alkohol podczas ciąży

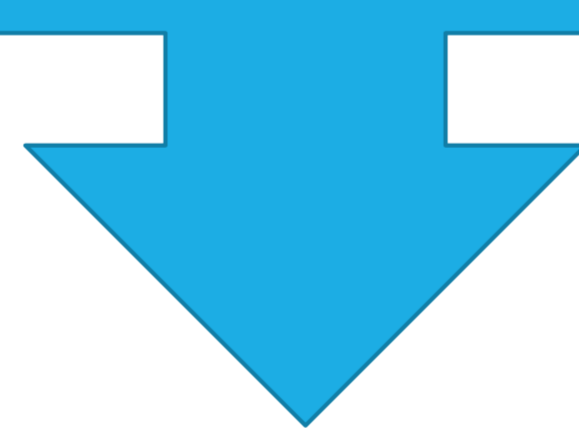
Podane czynniki wywołują przewlekły stres i zaburzają pracę układu podwzgórze-przysadka-nadnercza, czego konsekwencją jest uwrażliwienie szlaków neuronalnych odpowiedzialnych za adaptację do sytuacji stresowych. Skutkiem są zmiany w funkcjonowaniu mózgu prowadzące do rozwoju psychoz.

Jakie zmiany możemy zaobserwować zarówno u schizofreników, jak i u dzieci maltretowanych?

- Deficyty poznawcze
- Nieprawidłowy obwód przedczołowo - prążkowiowy
- Zmniejszenie objętości hipokampa, ciała modzelowatego, kory przedczołowej
- Nadwrażliwość osi podwzgórze- przysadka- nadnercza
- Zredukowanie objętości kory dysocjacyjnej związanej z funkcją wykonawczą
- Wyższa reaktywność ciała migdałowatego na różne twarze
- Zmniejszona reakcja prążkowiego na wyczekiwane nagrody
- Nieprawidłowość w szlaku dopaminergicznym

Kliknij, aby dodać tekst

Dzieci maltretowane znacznie częściej mają zaburzoną samoocenę oraz dokonują samooskarżania. Stwierdzony również został bezpośredni związek pomiędzy wykorzystaniem seksualnym, a wystąpieniem objawów pozytywnych, takich jak halucynacje. Po przeanalizowaniu obecnych badań możemy przypuszczać, że zarówno zaniedbanie, jak i wykorzystanie seksualne, mają znaczący wpływ na zaburzenie rozwoju dziecka, lecz każda z nich wpływa na inne obszary neuronalne mózgu.

W dłuższej perspektywie zwalczanie przemocy wobec najmłodszych może znacząco wpłynąć na poprawę rokowania w przebiegu schizofrenii oraz spadek zaburzeń psychicznych w społeczeństwie.

Bibliografia:

1. Ruth Wells, Isabella Jacomb, Vaidy Swaminathan, Suresh Sundram, Danielle Weinberg, Jason Bruggemann, Vanessa Cropley, Rhoshel K Lenroot, Avril M Pereira, Andrew Zalesky, Chad Bousman, Christos Pantelis, Cynthia Shannon Weickert, Thomas z Weickert, The Impact Przeciwnieństwa rozwoju poznawczego w schizofrenii, *Schizofrenia Bulletin*, tom 46, wydanie 1, styczeń 2020, strony 140–153, <https://doi.org/10.1093/schbul/sbz033>
2. Read, J et al. "The contribution of early traumatic events to schizophrenia in some patients: a traumagenic neurodevelopmental model." *Psychiatry* vol. 64,4 (2001): 319-45. doi:10.1521/psyc.64.4.319.18602
3. Turner, S i in. „Kłopoty z dzieciństwa oraz kliniczne i psychospołeczne skutki psychozy”. *Epidemiologia i nauki psychiatryczne* cz. 29 e78. 16 grudnia 2019, doi:10.1017/S2045796019000684
4. Asmal, Laila i in. „Nieprawidłowości związane z białą materią w pierwszym epizodzie schizofrenii związane z traumą dziecięcą”. *Biuletyn Schizofrenia* cz. 45,2 (2019): 369-376. doi:10.1093/schbul/sbyo62
5. Prokopez, Cintia R et al. "The history of multiple adverse childhood experiences in patients with schizophrenia is associated with more severe symptomatology and suicidal behavior with gender-specific characteristics." *Psychiatry research* vol. 293 (2020): 113411. doi:10.1016/j.psychres.2020.113411
6. Asmal, Laila i in. „Nieprawidłowości związane z białą materią w pierwszym epizodzie schizofrenii związane z traumą dziecięcą”. *Biuletyn Schizofrenia* cz. 45,2 (2019): 369-376. doi:10.1093/schbul/sbyo62